

Tilsynserklæring for skoleåret 2023/2024 for Tange Kristne Friskole (761012)

Tilsynsførende:

Dynes Skovkjær

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende

- overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag,
- overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i,
- diskutere indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og
- vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Undervisningen foregår på dansk.

Frivillig beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har fordelt tilsynet over 2 dage

Mandag d. 9. oktober 2023 og torsdag d. 18. januar 2024

Den 9. oktober var første dag i en emneuge over FNs 17 verdensmål. Eleverne var delt ind i grupper, der skulle arbejde med forskellige af verdensmålene.

Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

ja

Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Torsdag er morgensamlingen uden andagt, men med bøn og fadervor, og med deltagelse af skolens musikkyndige lærere - rytmisk klaver og trommekasse.

Der synges 4 sange:

“I østen stiger solen op” i en rap-udgave med tilføjet tekst med yderligere kristeligt budskab.

Dansk i 0. kl.

Der var ro og arbejdsomhed. Eleverne bevæger sig frit rundt i lokalet efter papir, sakse osv., men uden at forstyrre. Der er en sikker, rolig og myndig styring af klasseadfærden.

Det skaber de bedste forudsætninger for trivsel, læring og fordybelse.

100 dagesfesten forberedes. Alle tallene - til 99 - er efterhånden sat op i vinduet i en lang slange, som en kalender.

Eleverne læser på skift 10 ord for læreren, andre elever klipper briller ud (til festen). Tidligere er der lavet hatte, der ligger på en hylde og venter på at skulle på hovedet af børnene til 100 dagesfesten. Én elev sidder i sofaen og læser Peter Pedal (Peter Nysgerrig)

På tavlen er skrevet dagens plan med tekst og tegninger:

1. 100 ord
2. klippe briller ud (tegning)
3. Læse - bruge ordklapperen (selvrettende flapbog i 4 sektioner. Billede til venstre og bogstaver i 3 sektioner)

Der bruges timer-ur (den med det røde felt, der fortæller, hvor lang tid der er tilbage)

Forskellige ord hænger tilbage, sandsynligvis fordi, der har været arbejdet med dem:

H Y Æ n E   SOL   MIS   KANIN

På gulvet er der et bogstav-tæppe

Spisning, bordvers: "Thank you Lord for giving us food." Der bliver læst højt for eleverne under spisningen.

På væggen hænger forskellige "adfærds-tilskyndende" plakater:

"Vi er forskellige

- og det er godt"

"Der er plads til alle i vores klasse"

"Giraf- og Ulvesprog" Anerkendende- kontra fordømmende sprog

Æbletræ (vi øver) og kurv (vi kan):

Æbler med udsagn:

- sidde pænt på stolen
- følge de voksnes beskeder
- være klar
- række hånden op

Jeg ser, at der forefindes anerkendte fagbøger i reolerne. Jeg iagttager god ledelse af trivsel og samvær.

Tysk i 7. kl.

Klassen skal forberede, at skrive en e-mail på tysk til en pennevenneklasse i Italien.

De arbejder med et ark om familie und haustiere

Eleverne læser på tysk, oversætter til dansk. Læreren spørger: "Hvilket ord på dansk minder om det?"

Læreren taler tysk så meget som muligt.

Der spilles quiz og byt med laminerede sætninger om familie, som man siger til en anden mens man bevæger sig rundt i lokalet. "Hast du eine grosse schwester?"

God træning i at sige noget på tysk samtidig med, at eleverne får ord og vendinger indlært, som de kan bruge i den næste e-mail til pennevenneklassen i Italien.

Herefter løses opgaver i et kopieret ark .. også om familie und tiere (dyr). Opgaverne rettes i fællesskab. Der er god koncentration (dialog / svar) under gennemgang af opgaverne.

Dansk: "karaktér"

Tysk: "karakter"

Eleverne får en skriveøvelse ... beskriv én af dine venner / veninder.

En helt igennem eksemplarisk tysktimer med en velforberedt og entusiastisk lærer og en flok undervisningsparate elever.

Andre iagttagelser:

Klassen bruger grundbogen "Ach so" fra det - for undervisningsmidler - anerkendte forlag Alinea. Materiale lånes hjem.

Eleverne er fortrolige med at bruge ordbog; enten på telefon eller på computer.

På væggen er der forskellige plakater:

Wie sagt man

Ei - ai

Ie - iiii

zu schwimmen

zu hören

kort over tyskland

Der, die, das, ... nom, akk, gen, dat, ...

Kartoffelsalat .. opskrift på tysk

9. kl. historie

Emnet er tronskiftet. Aktuelt og stærkt motiverende for eleverne (..alle!)

Vægcomputer benyttes til at vise opgaver, hente billeder og filmklip. Læreren benytter Gyldendals undervisningsplatform.

Læreren styrer en klassesamtale om tronskiftet og den nye konge, Frederik den X

Mette Frederiksen citeres: "En konge vi kender".

Læreren spørger: "Kender i kong Frederik X?"

Eleverne kommer frem med Frømand. Hvad er en frømand? Det finder eleverne så ud af ved at google sig frem.

I løbet af klassesamtalen stykkes efterhånden et godt billede sammen af hvem Frederik X er.

Næste opgave er at sammenligne statsministerens tale for hhv. Margrethe og for Frederik.

Hertil havde læreren lagt et spørgsmålsark op, som eleverne havde adgang til via teams.

Væg-computeren eller egen computer blev brugt til at se og høre de to taler.

Historietimen fortsatte nu med spørgsmål om Chr. X og om kroning i andre lande.

Eleverne så filmklip fra Norge. Håkon 1916 og Harald 1991

De blev så bedt om at undersøge kroningen i England. Charles 2023

Eleverne arbejdede i 3 grupper. én grp. i klassen.

Jeg oplevede en velforberedt og velstruktureret historietime, hvor eleverne selv søgte svar på spørgsmål og fik sat det aktuelle tronskifte ind i en relevant historisk sammenhæng.

Den 9. oktober var første dag i en emneuge over FNs 17 verdensmål. Eleverne var delt ind i grupper, der skulle arbejde med forskellige af verdensmålene:

Opsamling i klassen for 0.- 3. kl. Børnene skulle lave "4 bøger" - 4 dage i emneugen - i foldet A3-karton. Dagens verdensmål klippes ud og klistres fast på den øverste bog. Herefter plads til tekst: ... individuelt efter niveau.

"Hvorfor laver vi den her opgave/bog?" "For at kunne huske, hvad vi har lavet"

Jeg oplever omhyggelige, entusiastiske, dedikerede og fagligt dygtige- og fagligt orienterede lærere med en fintfølende opmærksomhed på det sociale samspil og de individuelle udfordringer, eleverne har.

Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

7. kl. naturfag

Lokalet er også hjemkundskabslokale, og der er ophængt forskellige fagligt understøttende plakater.

Eleverne skulle arbejde med opløsninger, opløselighed.

De havde i en forudgående lektion lavet forsøg med opløselighed af: sukker smør, olie, kridt, sæbe, mel, og der blev samlet op på erfaringerne herfra. Eleverne var aktive og bød ind med iagttagelser og erfaringer.

Læreren udviste stor indsigt i fagområdet og kom i samtalen med eleverne omkring:

- at mel er lange suktermolekyler
- at opløsning altid er i vand
- at temperatur påvirker opløseligheden

Vand - H_2O - Hydrogen og oxygen. Eleverne behersker fagtermerne.

Salt - $NaCl$ - NatriumClorid. Opløses i ioner: Na^+ og Cl^-

Eleverne tegner dette i et hæfte.

Læreren anvender den kæmpestore væg-compute

Skolen benytter Gyldendals undervisningsportaler “fysik-kemi.gyldendal.dk/forloeb/stoffer-i-hverdagen”

bl.a. finder læreren på et passende tidspunkt et periodisk system, og viser for eleverne hvordan $NaCl$ passer sammen ved at komme fra 1. og 7. hovedgruppe.

Eleverne havde godt styr på rækker og hovedgrupper i det periodiske system.

Jeg bemærkede ikke nogen kønsforskel i interessen for det faglige.

Herefter gik eleverne i gang med dagens forsøg med kobbersulfat.

Den 9. oktober var første dag i en emneuge over FNs 17 verdensmål. Eleverne var delt ind i grupper, der skulle arbejde med forskellige af verdensmålene:

Gruppe 3 havde verdensmål nr. 15: Livet på jorden. Her skulle eleverne ind omkring biodiversitet, udpining af jorden, ørkendannelse, skovrejsning mv..

De skulle anlægge skolehaver og lave insekthoteller.

De startede med en tur i skoven, som ligger lige bagved skolen, og hvor eleverne bl.a. kommer hver tirsdag, hvor der løbes morgentur.

Der blev vist og talt om produktionsskov kontra vild skov. Hvilket liv er der? Hvor mange arter er der indenfor 15*15 meter (Biodiversitet).

Der blev bestemt træer. Hvordan kender man eg og bøg.

Læreren etablerede en konkurrence om, hvilken af 2 hold, der indenfor 15*15 meter på 20 minutter kunne finde flest arter og dokumentere det med fotos på en ipad.

Senere undersøgtes, hvordan skovens træer og planter formerer sig .. ved nødder, bog og agern (Det var agern-år!) og frø ... rods kud mv..

Jeg iagttog megen faglighed fra læreren. "Edderkopper..! Hvilken slags?"

Elev: "Man kan spise bøgeblade." Lærer: "Ja, så skal man lige være opmærksom på Bøgegalmug som lægger sine æg i bøgeblade. En snylter."

Eleverne er opmærksomme:

"Hvorfor laver vi denne opgave?" "... for at lære om biodiversitet."

Gruppe 4 var gået hen på Energimuseet, hvor emnet var vandrensning.

Lærerne havde forberedt et oplæg om vand: rent vand og at nogen må hente vand langt væk og bære det hjem. For at konkretisere denne information skulle eleverne på hjemturen i fællesskab bære 100 liter vand, som er det daglige forbrug for én person i en dansk husholdning.

Eleverne skulle i grupper lave et "rensningsanlæg", der fik sodavanden til at miste farve.

Lærerne havde hertil sørget for grus, sten, sand, rød sodavand, kaffefilter, aktivt kul og 1½ liters flasker, hvor bunden var skåret af.

Hver gruppe fik 2 overskårne flasker, så de kan anlægge forskellige teser og lave forskellige forsøg. Dette understøtter den naturvidenskabelige tilgang til viden, hvor man undersøger, om en påstand / en tese er rigtig.

Vandet blev brunligt. Nogen fandt på at rense sandet.

Aktivt kul viste sig meget effektivt. ... nok pga. den meget store overflade vandet skal forbi.

De større elever tog ansvar for at løse opgaven i gruppen og fik de mindre elever med og gjort aktive.

Der er meget læring i at skulle forklare og fortælle om noget man - næste - ved. Det er en indlæringsmæssig gevinst - særligt for de ældre elever - ved arbejdet i aldersblandede grupper. Der var således rigtig meget god læring i aktiviteten.

Alle var aktive, og det var også en god social oplevelse

Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

6. klasse   VÆRKSTED   Håndværk og design.

Lærerne var i gang med at introducere den kommende opgave: Lampe lavet af genbrug.

Der stod på bordet en kasse med gamle ting, som eleverne kunne tage af. De skulle:

- finde ting
- tegne
- finde på - bruge fantasien
- en personlig lampe
- et kunstværk

Lærerne ville så hjælpe med det tekniske.

Sidste år designede eleverne stole, lavede skitser, overvejede hvor den skulle stå? Hvad den skulle passe til?

Her kommer rigtig mange af fagets elementer i spil.

Imens nogen gik i gang med den nye opgave arbejdede mange af eleverne med at færdiggøre et hus af en træklods (fra bindingsværket til et gl. hus i Århus). De skulle:

- Pudse .. bl.a. også med en skive-pudsemaskine, som stod udenfor (støv)
- save
- måle
- konstruere
- lakere

På væggen bemærker jeg, at der hænger:

- snitteregler
- oversigt over tilladte maskiner 4.- 8./10. klasse

Den 9. oktober var første dag i en emneuge over FNs 17 verdensmål. Eleverne var delt ind i grupper, der skulle arbejde med forskellige af verdensmålene.

Gruppe 1 havde om fattigdomsbekæmpelse.

Her var gruppen delt i to hold.

Det ene hold begyndte med at gøre dej til pølsehorn klar, mens det andet hold skulle få ideer til plancher om fattigdomsbekæmpelse. Herefter byttede holdene, så det andet hold færdiggjorde og bagte pølsehornene, mens det ene hold færdiggjorde plancherne.

Pølsehorn blev solgt til middag og indbragte penge nok til at købe 1000 fisk, 5 kyllinger og 1 fodbold.

Det, at eleverne skulle arbejde videre på de andres forarbejde, skulle give eleverne en oplevelse af at samarbejde - et af målene for emneugen.

Gruppe 2 arbejdede i værkstedet

Der blev bygget modelhuse af bæredygtige materialer: træ, halm, ler, mos, - tag bevokset med karse ..

De skulle lave møbler af genbrugsmaterialer. Der blev vævet tæpper af stofrester.

Der blev arbejdet med byhaver, haver i etager, hængende haver af halve plastflasker med hul i skruelåget, så vandet kan dryppe ned i den næste have. Heri var plantet jordbær

Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

ja

Vurdering af elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk

Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

ja

Tange Kristne Friskole tilbyde folkeskolens afgangsprøve, og jeg har på Undervisningsministeriets hjemmeside under <https://uddannelsesstatistik.dk/> opsøgt statistik:

Karakterer maj/juni 2023:

Karaktergennemsnit i bundne prøver i 9. klasse 7,6

Kommunegennemsnit 7,1

Landsgennemsnit 7,3

Dykker man ned i tallene ses det, at eleverne ligger særlig godt i engelsk og naturfag.

Elever overgået til ungdomsuddannelser i september året efter afsluttet 9. kl. 91,7%

Kommunegennemsnit 80,6%

Landsgennemsnit 85,8%

gennemsnit ved afgangsprøver i 2023

Dansk 6,5

Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

gennemsnit ved afgangsprøver i 2023

Matematik 7,5

Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

gennemsnit ved afgangsprøver i 2023

Engelsk 9,4

Står elevernes standpunkt i historie mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

ja

Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

ja

Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

ja

Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

ja

Uge 41- 2023: Emneuge om FNs 17 Verdensmål

Den 9. oktober var første dag i en emneuge over FNs 17 verdensmål. Eleverne var delt ind i grupper, der skulle arbejde med forskellige af verdensmålene.

Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

ja

Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Hvis ja:

Der er elevråd, som har tilknyttet en kontaktlærer.

De var med på råd, da der skulle indrettes legeplads.

Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

ja

Jeg fik forevist skriftlig procedure for håndtering af underretninger.

Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

ja

Ved samtale med personale og leder har jeg forvisset mig om, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig.

Jeg kan bekræfte at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Elevernes standpunkter er på højde med tilsvarende standpunkter i folkeskolen. Skolen er fritaget for at føre til afgangseksamen i faget kristendom.

Undervisningen differentieres i forhold til eleverne.

Skolen forbereder eleverne til frihed og folkestyre gennem det daglige undervisningsarbejde, omgangstonen og via aktiv deltagelse i beslutningsprocesser, hvorved elevernes demokratiske dannelse udvikles og styrkes. Skolens elever har dannet elevråd.

Skolen udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder ved valget af emner og temaer

Skolen arbejder løbende med at sikre kønsligestilling.

maj 2024

Dynes Skovkjær